

Investointitiedustelu

Kesäkuu 2019

Teollisuuden investoinnit vilkastumassa

- Teollisuuden kiinteiden investointien odotetaan kasvavan viime vuoteen verrattuna
- Tutkimus- ja kehitysmenojen lasku näyttäisi taittuvan ja viime vuonna alkanut kasvu jatkuisi myös tänä vuonna
- Investointiaste kasvaa kuluvana vuonna hieman, mutta taso on yhä matala
- Suurin osa tälle vuodelle suunnitelluista investoinneista on kone- ja laiteinvestointeja

Yhteenveto

EK:n Investointitiedustelun mukaan suomalaisten teollisuusyritysten kotimaahan tekemät investoinnit taittuivat viime vuonna laskuun. Investoinnit supistuivat vuoteen 2017 verrattuna noin 12 prosenttia. Kuluvana vuonna investointien ennakoidaan vilkastuvan ja kääntyvän noin 9 prosentin kasvuun, jolloin niiden arvo olisi hieman alle 4,1 miljardia. Vuosikymmenen alkuun verrattuna kiinteiden investointien taso on kohtalaisen hyvä.

Teollisuuden tutkimus- ja tuotekehitysmenot lähtivät laskuun viime vuosikymmenen lopulla. EK:n Investointitiedustelun mukaan tutkimus- ja tuotekehitystoiminta olisi kääntynyt viime vuonna hienoiseen nousuun. Kuluvana vuonna kasvu vahvistuisi ja tutkimus- ja tuotekehitys toiminnan arvo olisi reilut 2,5 miljardia euroa.

Energia-alan investoinneille ennakoidaan tälle vuodelle reipasta 16 prosentin kasvua. Energia-alan investoinnit ovat olleet jo pitkään korkealla tasolla.

Investointiaste eli investointien suhde teollisuuden jalostusarvoon paransi hieman kuluvana vuonna. Investointiasteen odotetaan nousevan tänä vuonna noin 18 prosenttiin, mutta taso on kuitenkin heikko 2000-luvun keskimääräiseen tasoon verrattuna.

Kokoluokittain tarkasteluna suurten yritysten eli vähintään 250 henkeä työllistävien yritysten investointien odotetaan olevan tänä vuonna kasvussa viime vuoteen verrattuna. Pienten ja keskisuurten, alle 250 henkeä työllistävien yritysten investointien arvioidaan vähenevän vuoteen 2018 verrattuna.

Enemmistö tälle vuodelle suunnitelluista investoinneista on kone- ja laiteinvestointeja. Kone- ja laiteinvestointien arvoksi arvioidaan noin 2,5 miljardia. Rakennusinvestointien arvo olisi tiedustelun mukaan tänä vuonna noin 590 miljoonaa euroa.

Teollisuuden investoinnit 2017–2019

Investoinnit kääntyvät kuluvana vuonna kasvuun

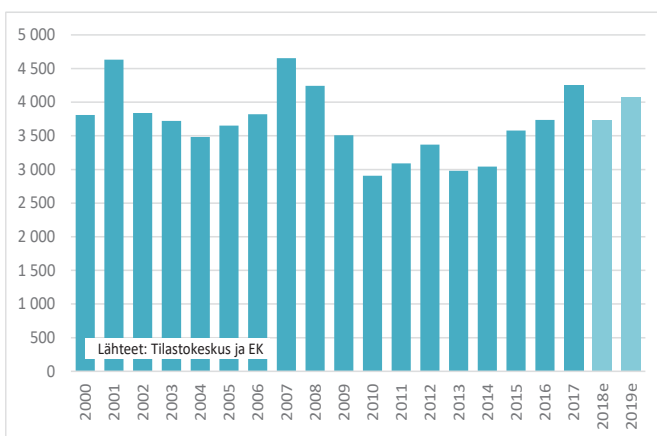
Tilastokeskuksen julkaiseman kansantalouden tilinpidon mukaan tehdasteollisuuden kiinteiden investointien arvo oli vuonna 2017 noin 4,3 miljardia euroa. Vuoteen 2016 verrattuna kiinteät investoinnit kasvoivat noin 12 prosenttia. Sen sijaan tutkimus- ja tuotekehitystoiminta supistui noin 15 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna. Tehdasteollisuuden yhteenlaskettu investointien taso oli noin 6,6 miljardia euroa ja kasvua edelliseen vuoteen nähden oli 0,6 prosenttia.

Kiinteät investoinnit vähenivät viime vuonna kohtalaisen paljon. EK:n Investointitiedustelun ennakkotiedon mukaan edeltävään vuoteen verrattuna laskua oli noin 12 prosenttia. Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta lisääntyi noin 1 prosentin. Kokonaisuudessaan teollisuuden investointien arviointiin supistuneen vuonna 2018 vajaan 8 prosenttia ja niiden arvo oli noin 6,1 miljardia euroa.

Kuluvana vuonna kiinteät investoinnit kääntyisivät kasvuun. Niiden arvon odotetaan nousevan noin 4,1 miljardiin euroon, jolloin kasvua edelliseen vuoteen nähden olisi noin 9 prosenttia. Tutkimus- ja kehitystoiminta kasvaisi tänä vuonna noin 4 prosenttia ja sen arvo olisi noin 2,5 miljardia euroa. Investointien yhteenlaskettu arvo kasvaisi noin 7 prosenttia vajaan 6,7 miljardiin euroon.

Tehdasteollisuuden ja energia-alan yhteenlasketut kiinteät investoinnit olivat vuonna 2017 Tilastokeskuksen tietojen mukaan noin 7,0 miljardia euroa. EK:n Investointitiedustelun mukaan energia-alan investoinnit supistuisivat lievästi vuonna 2018 mutta jatkaisivat kasvuaan kuluvana vuonna.

Teollisuuden kiinteät investoinnit Suomessa 2000–2019 Miljoonaa euroa

Teollisuuden investoinnit ja investointisuunnitelmat vuosina 2017–2019, milj. euroa (käyvin hinnoin) ja muutosprosentit

	2017	2018	2019	17–18 %	18–19 %
Kiinteät investoinnit					
Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	2 918	2 386	2 504	-18,2	4,9
Rakennukset	668	486	586	-27,2	20,5
Muut	664	859	980	29,4	14,0
Kiinteät investoinnit yhteensä	4 250	3 731	4 069	-12,2	9,1
Tutkimus- ja kehitysmenot	2 395	2 416	2 516	0,9	4,1
Yhteensä	6 645	6 147	6 585	-7,5	7,1

Teollisuuden investoinnit toimialoittain

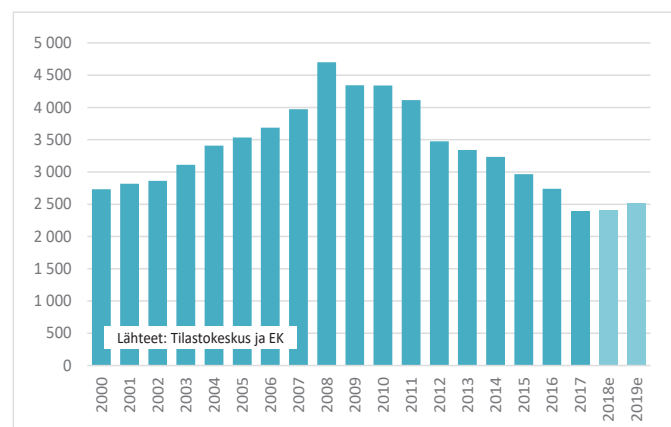
Teknologiaeteollisuus

Tilastokeskuksen mukaan teknologiaeteollisuuden kiinteiden investointien arvo vuonna 2017 oli 1 490 miljoonaa euroa. EK:n Investointitiedustelun mukaan investoinnit kasvoivat viime vuonna ja investointien arvo oli noin 1 700 miljoonaa euroa. Kasvun odotetaan jatkuvan tänä vuonna samalla voimakkuudella ja investointien arvon odotetaan olevan reilut 1 900 miljoonaa euroa.

Teknologiaeteollisuuden alatoimialoista *metallien jalostuksen* investoinnit olivat toissa vuonna 222 miljoonaa euroa. Viime vuonna investoinnit kasvoivat voimakkaasti ja myös tälle vuodelle odotetaan kasvua. Investointitiedustelun mukaan investointien arvo olisi tänä vuonna vajaan 400 miljoonaa euroa.

Kone- ja metallituoteeteollisuuden investoinnit vuonna 2017 olivat 871 miljoonaa euroa. Tiedustelun ennakkotiedon mukaan investoinnit kasvoivat viime vuonna noin

Teollisuuden T&K -menot Suomessa 2000–2019 Miljoonaa euroa

Teollisuuden investoinnit 2017–2019

960 miljoonaan euroon ja tänä vuonna kasvu näyttäisi jatkuvan investointien arvon kohotessa reiluun 1,15 miljardiin euroon.

Elektroniikka- ja sähköteollisuuden kiinteiden investointien arvo oli toissa vuonna 397 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 investoinnit laskivat aavistuksen ja tänä vuonna niiden odotetaan olevan viimevuotisella, vajaan 390 miljoonan euron tasolla.

Kemianteollisuus

Kemianteollisuuden kotimaisten investointien arvo oli toissa vuonna 1 051 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 investoinnit vähenivät ja niiden arvo oli vajaat 680 miljoonaa euroa. EK:n Investointitiedustelun mukaan toimialan investointikehitys kääntyisi tänä vuonna kasvuun ja investointien arvo olisi noin 820 miljoonaa euroa.

Metsäteollisuus

Toimialan toteutuneet kiinteät investoinnit olivat 816 miljoonaa euroa vuonna 2017. Tiedustelun mukaan investoinnit vähenivät vuonna 2018 ja investointien arvo oli noin 640 miljoonaa euroa. Myös kuluvana vuonna investointien odotetaan jäävän matalalle tasolle ja niiden arvoksi odotetaan vajaat 500 miljoonaa euroa.

Elintarviketeollisuus

Elintarviketeollisuus investoi toissa vuonna Suomeen 554 miljoonaa euroa. Viime vuonna investointien arvo laski 300 miljoonaan euroon. Tänä vuonna investointien ennakoidaan taas kääntyvän kasvuun ja niiden arvo olisi vajaat 340 miljoonaa euroa.

Rakennustuoteteollisuus

Vuonna 2017 rakennustuoteteollisuuden toimialalla kiinteiden investointien arvo oli 164 miljoonaa euroa. Viime vuonna investoinnit kasvoivat ja EK:n Investointitiedustelun mukaan niiden arvo oli reilut 190 miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden aikana investointien odotetaan vähenevän vajaan 180 miljoonaa euroon.

Muu teollisuus

Muun teollisuuden investoinnit olivat toissa vuonna 175 miljoonaa euroa. Viime vuonna tähän ryhmään kuuluvat investoinnit kasvoivat selvästi ja niiden arvo nousi noin 390 miljoonaan euroon. Kasvun odotetaan jatkuvan yhtä voimakkaana myös tänä vuonna ja investointien arvon ennakoidaan olevan noin 310 miljoonaa euroa.

Energiahuolto

Kansantalouden tilinpidon mukaan vuonna 2017 energiahuollon kiinteät investoinnit olivat 2 733 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 investoinnit supistuivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Tänä vuonna energiainvestointien odotetaan kasvavan noin 3 100 miljoonaan euroon.

Teollisuuden kiinteät investoinnit ja investointisuunnitelmat vuosina 2017–2019, milj. euroa (käyvin hinnoin) ja muutosprosentit

	2017	2018	2019	17–18 %	18–19 %
Elintarviketeollisuus	554	300	338	-45,9	12,7
Metsäteollisuus	816	644	496	-21,1	-23,0
Kemianteollisuus	1 051	676	824	-35,7	21,9
Rakennusaineteollisuus	164	193	179	17,6	-7,1
Teknologia-teollisuus	1 490	1 688	1 924	13,3	14,0
- metallien jalostus	222	343	388	54,5	13,0
- kone- ja metallituoteteoll.	871	959	1 149	10,1	19,9
- elektroniikka- ja sähköteoll.	397	387	387	-2,6	0,1
Muu teollisuus	175	230	308	31,6	33,7
Tehdasteollisuus	4 250	3 731	4 069	-12,2	9,1
Energiahuolto	2 733	2 703	3 122	-1,1	15,5
Yhteensä	6 983	6 434	7 191	-7,9	11,8

Teollisuuden investoinnit 2017–2019

Investointiaste lievään nousuun

Viime vuonna investointiaste eli investointien suhde jalostusarvoon laski selvästi edelliseen vuoteen nähden. EK:n Investointiedustelun ennakkotietojen mukaan se oli noin 17 prosenttia tehdasteollisuuden jalostusarvosta. Vuonna 2019 investointiasteen odotetaan nousevan vajaan 18 prosenttiin. Mikäli otetaan mukaan vain kiinteät investoinnit, investointiaste on noin 11 prosenttia.

Suomen teollisuuden investointiaste on kiinteissä investoinneissa hieman Länsi-Euroopan keskiarvon alapuolella.

Suurten yritysten investointien odotetaan kääntyvän kasvuun

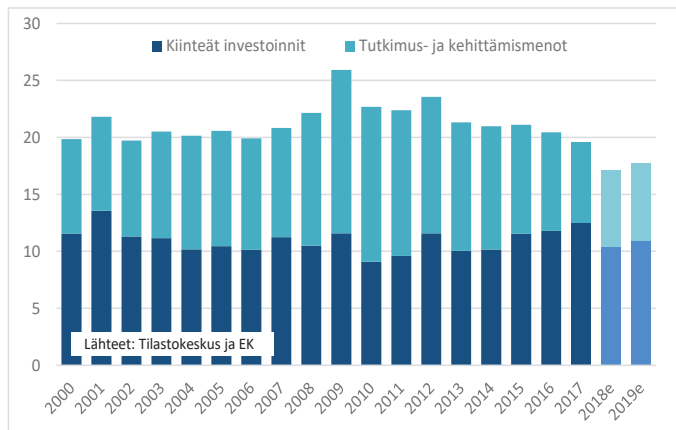
EK:n Investointiedustelun ennakkotiedon mukaan investointien ennakoitaan lisääntyvän kuluvana vuonna suurissa, vähintään 250 henkeä työllistävissä yrityksissä.

Valtaosa tehdasteollisuuden investoinneista tehdään suurissa yrityksissä. Vähintään 250 henkilöä työllistävien yritysten investointien arvo oli vuonna 2017 noin 72 prosenttia koko teollisuuden investoinneista.

Pienet ja keskisuuret yritykset

Tiedustelun mukaan pienten ja keskisuurten, alle 250 henkilöä työllistävien yritysten investoinnit kasvoivat viime vuonna voimakkaasti. Tänä vuonna investointien kuitenkin ennakoitaan kääntyvän laskuun. Pienten ja keskisuurten yritysten investointien arvo oli vuonna 2017 Tilastokeskuksen tietojen mukaan noin 1,2 miljardia euroa.

Teollisuuden investointiaste
Investoinnit suhteessa arvonlisäykseen, %

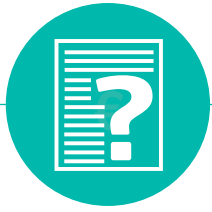

Suuret yritykset

Vuonna 2017 kiinteiden investointien arvo oli vähintään 250 henkeä työllistävissä yrityksissä vajaat 3,1 miljardia euroa. Viime vuonna investoinnit vähenivät tässä kokoluokassa voimakkaasti. Tänä vuonna investointien odotetaan kuitenkin kasvavan edelliseen vuoteen verrattuna.

Teollisuuden kiinteät investoinnit suuruusluokittain vuosina 2017-2019 milj. euroa (käyvin hinnoin) ja muutosprosentit henkilökunnan määrän mukaan jaoteltuna

	2017	2018	2019	17-18 %	18-19 %
Alle 250	1 198	1 593	1 454	32,9	-8,7
Vähintään 250	3 052	2 138	2 615	-29,9	22,3
Tehdasteollisuus	4 250	3 731	4 069	-12,2	9,1

Miten investointitiedustelu tehdään?

Yleistä

Tämä Investointitiedustelu on osa EU:n harmonisoitua suhdannetiedustelujärjestelmää. Tiedustelussa esitettävät kysymykset ovat valtaosin Euroopan komission laatimia.

Investointitiedustelu tehdään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Tämän julkaisun taustana oleva investointitiedustelu tehtiin maaliskuu-toukokuussa 2019.

Vastaajajoukko

Kevään 2019 tiedustelussa kysyttiin yritysten toteutuneita investointeja vuosilta 2017 ja 2018 sekä investointisuunnitelmia vuodelle 2019. Tiedustelu osoitettiin pääsääntöisesti EK:n suhdannetiedustelun otokseen kuuluville yrityksille.

Tiedusteluun vastasi hieman alle 300 tehdasteollisuuden yritystä sekä 20 energia-alan yritystä. Tiedusteluun vastanneiden tehdasteollisuusyritysten yhteenlaskettu liikevaihto Suomessa oli vuonna 2018 vajaat 71 miljardia euroa. Nämä yritykset työllistivät Suomessa lähes 136 000 työntekijää. Tiedusteluun osallistuvien yritysten investoinnit kattavat noin kaksi kolmasosaa tehdasteollisuuden kaikista investoinneista.

Tässä julkaisussa kyselyn tulokset on korotettu vastaamaan Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon mukaisia tehdasteollisuuden kiinteitä investointeja. Perusvuotena on käytetty Tilastokeskuksen ilmoittamia lukuja vuodelta 2017.

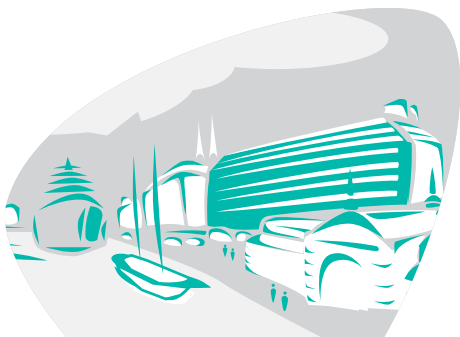
Investointikäsitteet

Kiinteisiin investointeihin ei tässä tiedustelussa lueta tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa. Tältä osin investointikäsite poikkeaa uudistetusta kansantalouden tilinpidosta, jossa tutkimus- ja kehitystoiminta lasketaan investointeihin. Esimerkkejä kiinteistä investoinneista ovat uudet talonrakennukset, maa- ja vesirakennukset, koneet, laitteet ja kuljetusvälineet sekä myös ns. aineettomat investoinnit (esim. tietokoneohjelmistot). Tiedustelussa tarkastellaan kiinteiden investointien lisäksi yleisluonteisesti tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa.

Kysely ei koske tavanomaista kunnossapitoa, käytössä olleiden pääomatavaroiden ostoa tai myyntiä, ei myöskään leasing-hankintoja. Käyttöomaisuuden myyntituottoja ei ole otettu myöskään huomioon investointimenoja laskettaessa. Kutakin vuotta koskevat luvut on ilmoitettu asianomaisten vuoden toteutuneiden tai arvioitujen hintojen mukaisina eli käyvin hinnoin.

Investointitiedustelun vastaajat toimialoittain

	Lukumäärä	Liikevaihto	Henkilöstö
Elintarviketeollisuus	31	4 468	11 918
Metsäteollisuus	22	18 308	29 244
Kemianteollisuus	32	11 086	17 350
Rakennustuoteollisuus	18	1 728	5 845
Teknologiaeteollisuus	145	33 471	64 864
Muu teollisuus	33	1 447	6 383
Koko tehdasteollisuus	281	70 509	135 604

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

www.ek.fi

Lisätietoja:

Asiantuntija

Terhi Heikkonen

Puh. 040 556 8884

etunimi.sukunimi@ek.fi

